

Praha dne 17. ledna 2019
Č. j.: MZP/2019/710/229
Vyřizuje: Ing. Zahradníková
Tel.: 267 122 483
E-mail: Martina.Zahradnikova@mzp.cz

ZÁPIS

z veřejného projednání dokumentace vlivů záměru na životní prostředí podle § 17 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a § 3 vyhlášky Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) č. 453/2017 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí (dále jen „vyhláška“), k záměru

„Pokračování hornické činnosti – I. etapa – Doly Bílina 2019 - 2035“

konaného dne 12. 12. 2018 v budově kulturního domu Repre v Mostě, město Most, náměstí
Velké mostecké stávky 4, 434 01 Most 1, od 15:00 hodin.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Průběh posuzování před veřejným projednáním

- Dne 15. 12. 2016 bylo na MŽP předloženo oznámení záměru s náležitostmi dle přílohy č. 3 k zákonu, zpracované Mgr. Lubošem Motlem, držitelem autorizace dle § 19 zákona (osvědčení o odborné způsobilosti č.j. 1522/243/OPVŽP/99, rozhodnutí o prodloužení autorizace č.j. 37034/ENV/16).
- Dopisem ze dne 3. 1. 2017 MŽP rozeslalo oznámení záměru dotčeným územním samosprávným celkům (dále jen „DÚSC“) a dotčeným orgánům ke zveřejnění a vyjádření. Informace o oznámení záměru byla zveřejněna dne 6. 1. 2017 na úřední desce Ústeckého kraje.
- K oznámení záměru bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 43 vyjádření (6 vyjádření DÚSC, 12 vyjádření dotčených orgánů, 23 vyjádření z řad veřejnosti a 2 vyjádření ostatních subjektů).
- Dne 10. 4. 2017 vydalo MŽP závěr zjišťovacího řízení, ve kterém stanovilo oblasti, na které je nutné klást důraz při zpracování dokumentace.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

- Dne 28. 2. 2018 byla na MŽP předložena dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“) zpracovaná opět Mgr. Lubošem Motlem. Dne 12. 3. 2018 byla dokumentace vrácena oznamovateli k dopracování. Dne 15. 10. 2018 byl na MŽP předložen kompletní počet potřebných paré dopracované dokumentace.
- Dne 24. 10. 2018 MŽP rozeslalo dokumentaci DÚSC a dotčeným orgánům ke zveřejnění a k vyjádření. Informace o dokumentaci byla zveřejněna dne 31. 10. 2018 na úřední desce Ústeckého kraje.
- K dokumentaci bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 4 320 vyjádření (5 vyjádření DÚSC, 15 vyjádření dotčených orgánů, 4 293 vyjádření z řad veřejnosti a 7 vyjádření ostatních subjektů).
- Dne 28. 11. 2018 rozeslalo MŽP informaci o konání veřejného projednání DÚSC a dotčeným orgánům ke zveřejnění. Informace o konání veřejného projednání byla zveřejněna dne 30. 11. 2018 na úřední desce Ústeckého kraje.
- Dopisem ze dne 12. 12. 2018 byl zpracováním posudku pověřen Ing. Petr Mynář, držitel autorizace dle § 19 zákona (osvědčení o odborné způsobilosti č.j. 1278/167/OPVŽP/97, rozhodnutí o prodloužení autorizace č.j. 23110/ENV/16). Dne 12. 12. 2018 byly zpracovateli posudku doručeny všechny podklady potřebné ke zpracování posudku.

2. Místo a čas veřejného projednání

Veřejné projednání dokumentace ve smyslu § 17 zákona se uskutečnilo dne 12. 12. 2018 od 15:00 hodin v budově kulturního domu Repre v Mostě, město Most, náměstí Velké mostecké stávký 4, 434 01 Most 1.

3. Řízení veřejného projednání

Řízením veřejného projednání byl pověřen (dle § 3 odst. 2 vyhlášky) Ing. Petr Slezák, vedoucí oddělení metodiky a projektové EIA odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „OPVIP“) a zástupce ředitele OPVIP. Na jednání byla za MŽP přítomna také Ing. Berenika Peštová, Ph.D., náměstkyně ministra životního prostředí pro řízení sekce technické ochrany životního prostředí MŽP, Mgr. Evžen Doležal, ředitel OPVIP a Ing. Martina Zahradníková, referentka oddělení metodiky a projektové EIA, OPVIP.

4. Předmět veřejného projednání

Předmětem veřejného projednání byla dokumentace, vyjádření DÚSC a dotčených orgánů, vyjádření dotčené veřejnosti a vyjádření veřejnosti k posouzení vlivů záměru „Pokračování hornické činnosti – I. etapa – Doly Bílina 2019 - 2035“ na životní prostředí.

5. Účastníci veřejného projednání

Na veřejném projednání zastupovali jednotlivé strany:

zástupce oznamovatele

Ing. Ivo Pěgřímek, Ph.D.

(Severočeské doly a.s.)

Ing. Pavel Sluka

Ing. Martin Vrubel, Ph.D.

Milan Fraštia

zpracovatel dokumentace

Mgr. Luboš Motl

Bc. Pavlína Hapšťáková

RNDr. Lubomír Paroha

Ing. Jiří Morávek

Karel Wagner

Ing. Jitka Růžičková

Ing. Kateřina Zímová

Doc. Ing. Jiří Cibulka, DrSc.

zpracovatel posudku

Ing. Petr Mynář

Mgr. Edita Ondráčková

dotčené územní samosprávné celky:

Ústecký kraj

nezúčastnil se

Statutární město Most

nezúčastnilo se

Město Duchcov

Mgr. Zbyněk Šimbera, starosta

Město Ledvice

nezúčastnilo se

Město Bílina

Mgr. Zuzana Schwarz Bařtipánová, starostka

Město Osek

Ing. Jiří Macháček, starosta

Obec Braňany

Petr Škanta, starosta

Obec Mariánské Radčice

Jaroslav Sikora, starosta

Město Litvínov

Mgr. Kamila Bláhová, starostka

dotčené orgány:

Krajský úřad Ústeckého kraje

Ing. Irena Jeřábková

Magistrát města Most

nezúčastnil se

Magistrát města Teplice

nezúčastnil se

Městský úřad Bílina

nezúčastnil se

Městský úřad Litvínov

Mgr. Jaroslav Porteš

Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem
nezúčastnila se

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ústí nad Labem
nezúčastnila se

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO České
středohoří
nezúčastnila se

Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého
JUDr. Ing. Miloš Matz, Ph.D

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IV - Chomutov
nezúčastnilo se

Veřejného projednání se zúčastnili taktéž zástupci veřejnosti. Celkem se veřejného projednání zúčastnilo cca 120 osob.

6. Program veřejného projednání

1. Úvod
2. Vystoupení zástupců jednotlivých stran
3. Diskuse
4. Závěr

II. PRŮBĚH VEŘEJNÉHO PROJEDNÁNÍ

Veřejné projednání zahájil Ing. Petr Slezák (MŽP). V úvodu seznámil přítomné s programem veřejného projednání, představil zástupce jednotlivých stran a provedl časovou rekapitulaci jednotlivých kroků projednávaného záměru v procesu posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „proces EIA“).

Zástupce oznamovatele Ing. Ivo Pěgřímek, Ph.D prostřednictvím prezentace stručně představil projednávaný záměr. Dále zástupce oznamovatele Ing. Pavel Sluka seznámil účastníky s rozsahem záměru a technickým řešením záměru, zejména se zvolenou dobývací metodou, množstvím vytěženého uhlí a skrývky a dalším postupem na lomu Bílina.

Zpracovatel dokumentace Mgr. Luboš Motl shrnul průběh prací na záměru. Uvedl, že pro hodnocení jednotlivých složek životního prostředí a zejména pro stanovené oblasti, ve kterých může mít předmětný záměr významné vlivy na životní prostředí, byly zpracovány odborné studie. Dále tým zpracovatele dokumentace seznámil přítomné s výsledky jednotlivých odborných studií.

Zpracovatel posudku Ing. Petr Mynář ve svém vystoupení přiblížil zadání posudku, které je dáno zákonem. Dále zdůraznil, že posudek je zpracováván až po veřejném projednání

a nejedná se tedy o veřejné projednání posudku. Dále zmínil, že veřejné projednání je pro něho primárně příležitostí dozvědět se podstatné informace o záměru nad rámec informací uvedených v dokumentaci a jejích přílohách.

Poté Ing. Petr Slezák vyzval zástupce DÚSC a dotčených orgánů, aby uplatnili případné připomínky k záměru (dokumentaci). Ze zástupců DÚSC vystoupil za město Duchcov Mgr. Zbyněk Šimbera, za město Bílina vystoupila Mgr. Zuzana Schwarz Bařtipánová, za město Osek vystoupil Ing. Jiří Macháček, za obec Braňany vystoupil Petr Škanta, dále za obec Mariánské Radčice vystoupil Jaroslav Sikora a za město Litvínov vystoupila Mgr. Kamila Bláhová. Ze zástupců dotčených orgánů vystoupila za Krajský úřad Ústeckého kraje Ing. Irena Jeřábková, za Městský úřad Litvínov vystoupil Mgr. Jaroslav Porteš, a za Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého vystoupil JUDr. Ing. Miloš Matz, Ph.D.

Uvedení zástupci ve svých vystoupeních uvedli, že připomínky uplatnili písemně a tímto na ně odkazují. Starostka města Litvínov uvedla, že připomínky uplatnili písemně, avšak vzhledem k negativnímu stanovisku města Litvínov si dovolila připomínky dle písemného vyjádření přečíst na veřejném projednání.

V rámci diskuze uplatnili svá vyjádření zejména zástupci veřejnosti. Diskutovaným tématem byla především problematika týkající se vlivu na klimatickou změnu, zejména bylo upozorňováno na chybějící posouzení vlivu spalení vytěženého uhlí na globální klima. V návaznosti na to bylo navrženo hodnotit záměr kumulativně s Elektrárnou Ledvice. Následovala otázka, zda se v Elektrárně Ledvice spaluje nějaké jiné uhlí než z dolu Bílina a v jakém množství. Byl také vznesen dotaz na poměr vytěženého uhlí v ČR (Ústeckém kraji) a skutečné potřeby hnědého uhlí. Dalším diskutovaným tématem byla problematika týkající se vlivu na veřejné zdraví (překračování imisního limitu, zlepšení imisní situace, nejasnosti v emisích PM₁₀). V návaznosti na to bylo dotazováno, zda byly vůbec nějakým způsobem řešeny frakce větší než 10 μm. Dále byla vznesena otázka týkající se dopadu na průměrnou délku života (dopad prodloužení těžby pro obyvatele). Z hlediska hodnocení vlivu na krajinný ráz zaznělo, že nebylo pracováno s nulovou variantou. Dále zaznělo, že plán obnovy krajiny neobsahuje harmonogram, strategické cíle a postupy. V rámci diskuze byl dále řešen mokřad Venuska (jeho nahraditelnost). Další řešené téma se týkalo biologického posouzení (nezahrnuty některé druhy hmyzu a druhy rostlinné v mokřadních lokalitách, neuvažováno o nulové variantě). Dále bylo uvedeno, že byl hodnocen pouze rozdíl let 2030 – 2035 (není pokryto celé území v letech 2019 – 2035). Vznesena byla i otázka týkající se podzemních vod a potoků v oblasti Duchcova (přirozený stav bez čerpání). K tématu rekultivací padly dotazy na dostatek vody pro hydrickou rekultivaci, délku trvání rekultivace a její náklady. Dále byly vzneseny dotazy a připomínky týkající se vztahu mezi strategickým posuzováním a posuzováním konkrétního záměru, etických a morálních dopadů (řešení těchto dopadů v dokumentaci) a možnosti zavázat investora k finanční kompenzaci ztráty na majetku způsobené hornickou činností.

Na vznesené dotazy bylo zástupci jednotlivých stran obratem reagováno. K problematice vlivu na klimatickou změnu bylo sděleno, že Vláda ČR přijala Politiku ochrany klimatu v rámci dosažení cílů Pařížské dohody. Politika ochrany klimatu předpokládá a má detailně popsány scénáře do roku 2030 a rámcově i po roce 2030, kde se počítá s těžbou na lomu Bílina po roce 2030. Zpracovatel dokumentace uvedl, že stěžejní věcí v hodnocení vlivu záměru na klimatický systém byl metodický pokyn MŽP a že hodnocení, které bylo navrženo, bylo správné. Dále upozornil na skutečnost, že se neposuzuje záměr spalování uhlí, ale záměr těžby uhlí. Také bylo dodáno, že spalování uhlí nelze do záměru objektivně zahrnout, protože není jasné v jakých zdrojích a za jakých podmínek bude uhlí spáleno. K Elektrárně Ledvice bylo konstatováno, že vliv na klimatický systém byl u Elektrárny Ledvice hodnocen v rámci posouzení nového bloku a emise CO₂ jsou zahrnuty do celostátních příspěvků. K otázce, zda se v Elektrárně Ledvice spaluje i jiné uhlí než z dolu Bílina, uvedl zástupce oznamovatele, že v rámci plánu se regulérně spaluje jen uhlí z dolu Bílina, teoreticky je možné spalovat i jiné uhlí, ale v současné době se nespaluje. Na vznesený dotaz k poměru vytěženého uhlí a potřeby hnědého uhlí bylo odpovězeno, že bilance vývozu hnědého uhlí je na úrovni 200 kt, což je v objemu těžby v ČR zanedbatelné množství, přičemž se toto množství bude dále do budoucna snižovat. V souvislosti s překračováním imisního limitu byla řešena stanice Lom, ke které bylo sděleno, že drtivá většina překračování je v topné sezóně v zimních měsících. Dní, kdy dochází k překračování imisního limitu v letním období, je velice málo. Tudíž i v případě kdyby důl jako takový nebyl v provozu, tak konkrétně v obci Lom je zhruba 500 domácností, které topí pevnými palivy, v důsledku čehož by byl imisní limit překračován. K otázce týkající se zlepšení imisní situace bylo odpovězeno, že byly převzaty příspěvky, které byly vypočteny v předchozím posouzení, to bylo porovnáno s tím, co bylo vypočteno nyní, a výsledkem bylo, že převážně došlo ke zlepšení. Zástupce oznamovatele doplnil, že jsou dále prováděna konkrétní technická opatření, která se projevila na snížení prašnosti (rozmístění rypadel, technické provedení přesypů, technické provedení smáčení a skrápění, zakrytování částí některých technologií a další). Následně zástupce MŽP vysvětlil nejasnosti v hodnotách PM₁₀ z dolu Bílina. Důvodem je, že vykazované emise, které jsou vypočítány v dokumentaci, jsou již na základě metodiky MŽP, v rámci níž jsou zohledněny pouze emise, které vystupují mimo území lomu. Emise, které jsou v aktualizaci Programu zlepšování kvality ovzduší, jsou počítány z celé plochy lomu. K dotazu, zda jsou řešeny frakce větší než 10 μm, bylo odpovězeno, že na toto téma probíhá komunikace s občany, kde se mluví o celé řadě opatření. Není to však součástí procesu EIA. Nad rámec byla zřízena spousta aktivit v oblasti sledování všech protiprašných opatření. V souvislosti s průměrnou délkou života a dopadem prodloužení těžby na obyvatele bylo konstatováno, že dle Státního zdravotního ústavu se pro celou ČR průměrný počet dnů, o který se zkrátí život, pohybuje kolem 5 dnů života za rok. Vzhledem k tomu, že hodnocení je vztaheno k počtu obyvatel, nelze to dále konkretizovat ve vztahu k záměru. K nulové variantě v rámci hodnocení krajinného rázu zástupce zpracovatele dokumentace odpověděl, že jedno hodnocení krajinného rázu již proběhlo a nebyl tedy důvod, aby bylo duplikováno, je dostupné v předchozí dokumentaci k záměru „Plán otvírky, přípravy a dobývání lomu Bílina na období 2010 – 2030“, srovnání tam tedy není. Z hlediska

plánu obnovy krajiny a jeho harmonogramu bylo konstatováno, že v současné době je záměr řešen pro období do roku 2035. Přikládáný plán sanace a rekultivace odpovídá těžbě do roku 2035, v tomto období je tedy možné předložit harmonogram a rychlost rekultivace, nikoliv za horizont 2035. Zástupce zpracovatele dokumentace sdělil k mokřadu Venuska, že tento mokřad je nenahraditelný, ale lze ztrátu kompenzovat. Dodal, že již v současné době jsou evidovány důkazy, že kompenzační opatření fungují. K připomínce týkající se údajně nezahrnutých druhů v biologickém hodnocení bylo uvedeno, že byl proveden aktuální biologický průzkum a že druhy, které jsou v biologickém hodnocení uvedeny, jsou aktuálně v předmětné lokalitě přítomny. Jako nulová varianta byla brána předchozí dokumentace, kde bylo biologické hodnocení její součástí, dále tam byly závěry a opatření, teď je na tyto věci navazováno a dochází i k překrývání. Zástupce zpracovatele dokumentace dále k biologickému hodnocení sdělil, že pro záměr, který se projednává, byl zpracován inventarizační průzkum jako pro nové území, ale současně je prováděna práce na území minulém. Práce má dvě části, jednak kontinuální průzkum, a jednak kompenzační opatření. Pracuje se současně na celém území dolu Bílina. K otázce týkající se vodních toků bylo sděleno, že období bez čerpání vod nelze v současné době stanovit, protože nelze říci, jak dlouho se na dole Bílina bude těžit. Zpracovatel dokumentace k hydričké rekultivaci uvedl, že se neobává nedostatku vody, srážky však budou v čase nerovnoměrné, přičemž při nadbytku srážek je možné vodu zadržet. K otázce týkající se délky trvání rekultivace a jejích nákladů zástupce oznamovatele uvedl, že v současné době se postupuje podle Souhrnného plánu sanace a rekultivace do roku 2030, kde jsou předpokládané náklady na celkové rekultivace ve výši více než 5 miliard korun. Současný stav naspořených prostředků na vázaném účtu je na úrovni 2 miliard a 230 milionů korun. Dále bylo sděleno, že časový horizont sanací a rekultivací je 12 – 15 let po ukončení hornické činnosti. K dotazu týkajícího se vztahu mezi strategickým posouzením a posouzením konkrétního záměru zástupce MŽP vysvětlil, že některé právní předpisy požadují u plánů a koncepcí strategické posouzení a zároveň požadují u některých konkrétních záměrů provést i posouzení EIA. Nelze tedy říci, že posouzení EIA je bezpředmětné v případě, že již v minulosti byla posouzena nějaká koncepce. Z hlediska etických a morálních dopadů zpracovatel dokumentace sdělil, že v rámci socioekonomické charakteristiky by stálo za to zapracovat (formou změny zákona) do procesu hodnocení SIA, které se těmito dopady zabývá. Dále bylo dodáno, že toto hodnocení není součástí naší legislativy a tedy není zakomponované do hodnocení vlivů záměru na životní prostředí a lidské zdraví. K dotazu, zda lze investora zavázat k finanční kompenzaci ztráty na majetku způsobené hornickou činností bylo zástupcem oznamovatele odpovězeno, že v rámci územně plánovací dokumentace byly dobývací prostory známy a s těžbou se tam do budoucna počítalo. Zástupce MŽP dále doplnil, že pokud už u povoleného záměru dochází k překračování limitních hodnot, jsou zákony určena nápravná opatření, či v případě, pokud dojde k důlní škodě, zákon dává povinnost těžaři škody kompenzovat.

Veřejné projednání bylo ukončeno dne 12. 12. 2018 v 20:05 h.

III. ZÁVĚR

Dle § 17 odst. 5 zákona požizuje příslušný úřad z veřejného projednání zápis obsahující zejména údaje o účasti a závěry z projednání a dále z něj pořizuje zvukový záznam.

Vlivy záměru „Pokračování hornické činnosti – I. etapa – Doly Bílina 2019 - 2035“ byly projednány ze všech podstatných hledisek.

Konstatuji, že byla naplněna všechna zákonná ustanovení pro veřejné projednání dokumentace k záměru „Pokračování hornické činnosti – I. etapa – Doly Bílina 2019 - 2035“ podle zákona a vyhlášky.

Zapsala: **Ing. Martina Zahradníková**
referentka odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

Schválil: **Mgr. Evžen Doležal**
ředitel odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence